

WELKOM OP ONZE SCHOOL

TIPBOEK
VOOR
OUDERS

Dit is onze school

Wij willen dat uw kind zich hier goed voelt

Want de kinderen op onze school
moeten veel leren

Ontdekken wat ze interessant vinden,
waar ze goed in zijn

En waar ze in geloven

Wij zijn een openbare school

Je mag bij ons jezelf zijn en zeggen
wat je vindt, wat je gelooft

Dat mag elk kind en elke leerkracht,
want daardoor leren we van elkaar

We komen erachter dat we
veel op elkaar lijken,
maar soms ook verschillen

We leren om samen te werken en om
respect voor elkaar te hebben

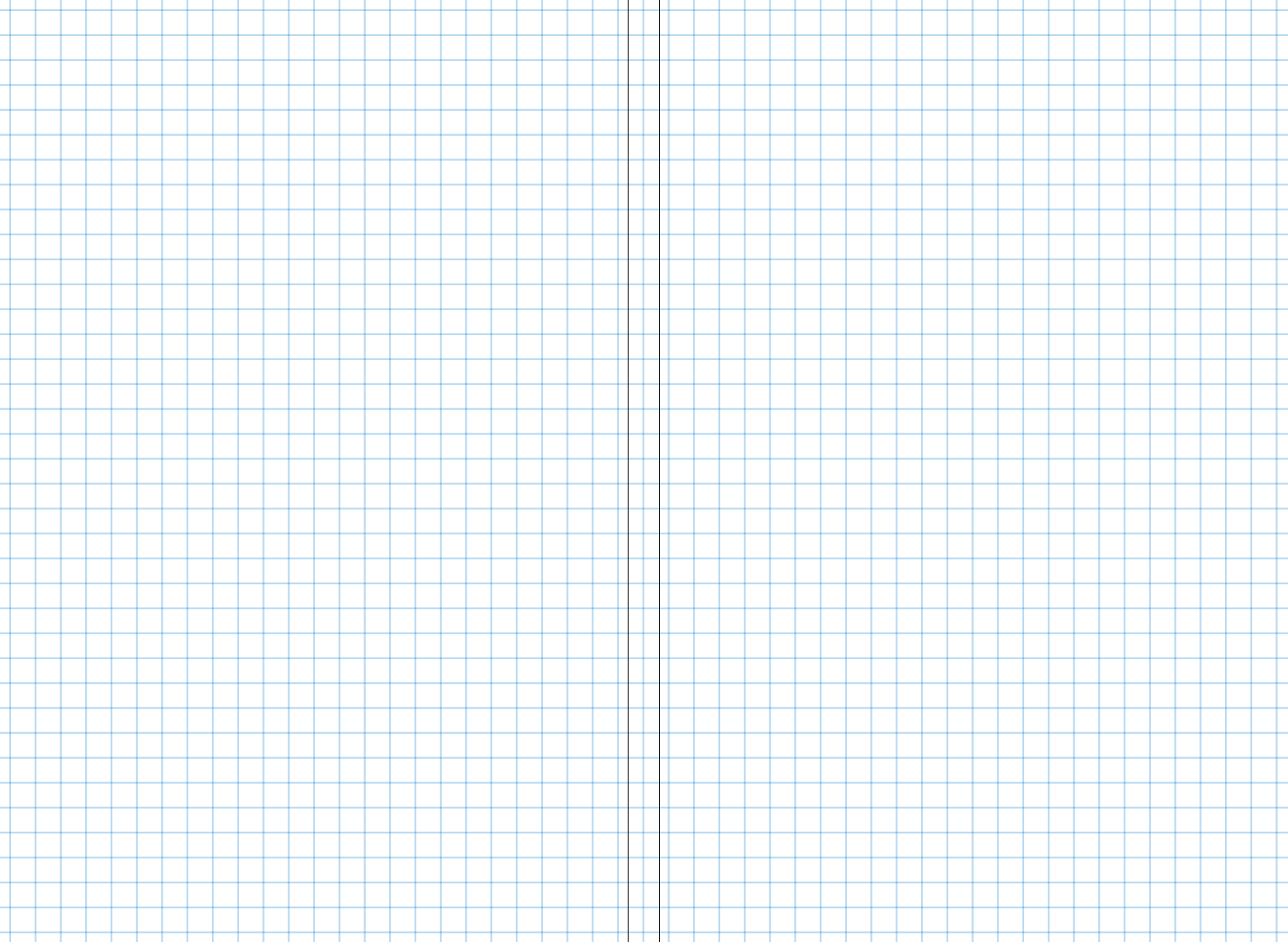
Onze school staat midden in de samenleving

En gaat uit van de normen en waarden
vân die samenleving

Zo krijgt ieder kind bij ons de kans
om zich te ontwikkelen

Om kansen te grijpen en om
een gelukkig kind te zijn

Wij willen op onze school dat elk kind weet:
Ik ben welkom

**WELKOM
OP
ONZE
SCHOOL**
**TIPBOEK
VOOR
OUDERS**

**Dit is een jubileumuitgave van ONZE SCHOOL,
het magazine van de Vereniging Openbaar Onderwijs**

Voorwoord

Gefeliciteerd!

Uw zoon of dochter gaat binnenkort naar school of zit al op school. Eerst nog even wennen, spelen en rennen. Zich veilig voelen en vertrouwd, dan volgt het leren vanzelf. Als ouder heeft u de school gekozen die waarschijnlijk het beste bij hem of haar past, maar heel misschien bent u nog bezig om zich te oriënteren. In dit tipboekje voor ouders maken wij u wegwijs op de basisschool. Kom erachter wat uw kind de komende acht jaar zal meemaken. Jaren die ook op uw eigen leven veel invloed zullen hebben. Veel vragen zullen in dit boekje worden beantwoord, maar u zult misschien ook nog vragen houden. Misschien stelt u die aan de directeur, aan andere ouders of aan een van organisaties in dit boekje. U kunt natuurlijk ook altijd bij ons terecht. Wij wensen uw kind en u (opnieuw) een fantastische basisschooltijd toe. En natuurlijk veel leesplezier.

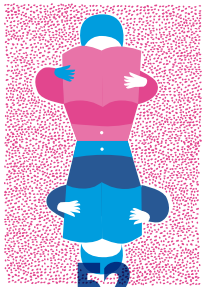
Vereniging Openbaar Onderwijs

Inhoud

Hoofdstuk 1

De beste school voor uw kind

Hoofdstuk 5

De vorderingen van uw kind

Hoofdstuk 2

Schooltijden

Hoofdstuk 6

Wat kunnen ouders doen op school?

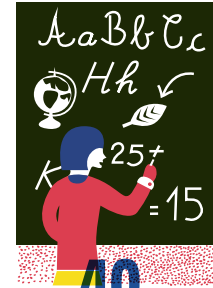
Hoofdstuk 3

Wie doet wat op school

Hoofdstuk 7

Regels op school

Hoofdstuk 4

Het lesprogramma in vogelvlucht

Hoofdstuk 8

Wat als er iets niet naar mijn zin gaat?

En verder **03** Voorwoord **92** Index
95 De Vereniging Openbaar Onderwijs **96** Colofon

Welke school past bij ons?

Hoofdstuk 1

Wat een mooi en belangrijk moment: de eerste schooldag van uw kind! Voor uw kind, maar ook voor uzelf. U geeft de school het vertrouwen om uw kind in een veilige en inspirerende omgeving te laten leren en op te groeien. En tegelijkertijd rekent de school op uw betrokkenheid en ondersteuning om samen met de leerkracht voor uw kind zoveel mogelijk kansen te creëren.

Uitzonderingen op de leerplicht

Er zijn 3 soorten vrijstellingen van de leerplicht.

U vindt deze op www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/leerplicht

> 1.1 Mijn kind naar school

Als uw kind 5 jaar wordt, is het volgens de Nederlandse wet leerplichtig. Dat betekent dat hij of zij naar school moet. Deze verplichting gaat in op de eerste dag van de nieuwe maand nadat uw kind 5 jaar is geworden.

De leerplicht geldt voor alle kinderen in Nederland, ook voor kinderen met een andere nationaliteit en voor nieuwkomers zoals vluchtelingen. U bent als ouder zelfs strafbaar als uw kind niet naar school gaat. De leerplichtambtenaar van de gemeente controleert dit. Er zijn een paar uitzonderingen op de leerplichtwet. De meeste kinderen gaan overigens al naar school als ze 4 jaar zijn, ook al is dat dus niet verplicht.

> 1.2 Welke scholen zijn er?

U kunt in Nederland kiezen tussen openbare en bijzondere basisscholen. Op bijzondere scholen is het onderwijs gebaseerd op een godsdienst of levensbeschouwing. Openbare scholen kiezen juist niet voor een levensbeschouwelijke grondslag, maar hebben een open houding.

Ongeveer tweederde van de scholen in Nederland is bijzonder. Zo zijn er katholieke, protestants-christelijke, joodse, gereformeerde en islamitische scholen. Ouders moeten de grondslag 'onderschrijven', anders mag hun kind er niet op school.

Op de openbare basisschool wordt aandacht besteed aan de verschillende godsdiensten en levensbeschouwingen, maar er is geen voorkeur voor één bepaalde opvatting. De openbare school heeft aandacht voor ieders mening en overtuiging en daarom is ieder kind en iedere leerkracht er welkom (algemene toegankelijkheid). De overheid garandeert via de Grondwet dat er goed openbaar onderwijs is voor ieder kind.

Pedagogische richtingen

Zowel openbare als bijzondere scholen kunnen kiezen voor een specifieke pedagogische methode. Zo zijn er montessorischolen, jenaplanscholen, daltonscholen en

freinet scholen. Maar ook bijvoorbeeld iPadscholen, sterrenscholen en vrijescholen. Deze onderwijsvormen doen vaak een beroep op de zelfstandigheid van de leerling en gaan uit van de belevingswereld van het kind. Ze maken deel uit van een beweging die ook wel 'vernieuwingsonderwijs' heet.

Brede scholen

Brede scholen zijn scholen die deel uitmaken van een groter geheel van opvang, zorg, welzijn, sport en cultuur. Voordeel is dat uw kind voor één of meer van deze buitenschoolse activiteiten in hetzelfde gebouw terecht kan. Dit vergemakkelijkt de overgang van school naar naschoolse opvang. Brede scholen worden ook wel vensterscholen of integrale kindcentra (IKC) genoemd.

Speciaal onderwijs en passend onderwijs

Voor kinderen die op een reguliere basisschool niet goed mee kunnen komen, zijn er speciale scholen. Daar is extra aandacht en expertise. Dit heet speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs. Kinderen gaan pas naar een speciale (basis) school als blijkt dat een reguliere school niet voldoende zorg of specifieke aandacht kan geven. Reguliere scholen doen overigens wel hun best om ook kinderen die extra aandacht of zorg nodig hebben, een plekje op de school te geven. Dat heet passend onderwijs.

Het Nederlandse basisonderwijs

— Welke school past bij ons? —

15,9 MILJOEN kinderen ongeveer gaan er elke dag naar de basisschool in Nederland¹

Elk jaar moet er voor een kleine **20.000** 'nieuwe' kinderen een plekje worden gevonden op een van de basisscholen in Nederland

6.500 reguliere basisscholen telt Nederland ongeveer²

225 leerlingen heeft een basisschool gemiddeld in huis

1.000 leerlingen telt de grootste basisschool

23 heeft de kleinste basisschool

Een beetje afhankelijk van waar u woont, is er vaak keuze genoeg als u op zoek gaat naar een basisschool voor uw kind.

¹ Tot 2022 zal dit aantal afnemen; voor de jaren daarna wordt weer een groei verwacht.
² Daarnaast zijn er nog ongeveer 500 scholen voor vormen van speciaal onderwijs.

In de Grondwet (artikel 23, lid 3) staat:

'Het openbaar onderwijs wordt, met eerbiediging van ieders godsdienst of levensovertuiging, bij de wet geregeld.'

En in artikel 23, lid 4, staat: 'In elke gemeente wordt van overheidswege voldoende openbaar algemeen vormend lager onderwijs gegeven in een genoegzaam aantal scholen. Volgens bij de wet te stellen regels kan afwijking van deze bepaling worden toegelaten, mits tot het ontvangen van zodanig onderwijs gelegenheid wordt gegeven.'

> 1.3 De idealen van het openbaar onderwijs

Het karakter van de openbare school is gebaseerd op idealen. Die kernwaarden maken de openbare school tot hét onderwijs van deze tijd.

Ieder kind is welkom

Op de openbare school spelen levensovertuiging of etniciteit geen rol bij toelating.

Wederzijds respect

Op de openbare school is er respect voor ieders mening en wordt de diversiteit aan opvattingen aangegrepen om van elkaar te leren.

Waarden en normen

Op de openbare school worden de normen en waarden van de samenleving gerespecteerd. Deze verworvenheden geven ruimte voor opvattingen van minderheden.

School en de samenleving

De openbare school heeft een open karakter. Zij betreft de omgeving actief bij haar activiteiten en neemt op haar beurt actief deel aan de omgeving.

Levensbeschouwing en godsdienst

De openbare school biedt ruimte voor levensbeschouwing en godsdienst, omdat deze onlosmakelijk verbonden zijn aan de samenleving.

Iedereen benoembaar

Elke leerkracht is benoembaar, ongeacht zijn of haar seksuele voorkeur, geloofsovertuiging, politieke opvatting of afkomst.

> 1.4 Waar haal ik mijn informatie vandaan?

De keuze voor een goede basisschool is belangrijk. Even afgezien van dingen die tussentijds kunnen veranderen, zoals een verhuizing, brengt uw kind -en u zelf overigens ook- daar acht jaar door. Wat is er dan belangrijker dan je daar prettig te voelen?

Voorop staat of er goed les wordt gegeven aan de kinderen zodat ze goed worden voorbereid op een volgende stap. Vaak betekent dit dat u op zoek gaat naar het 'goede gevoel bij een goede school'. Soms is de keuze eenvoudig. Als er één school voor uw gevoel met kop en schouders bovenuit steekt of wanneer er binnen een redelijke afstand maar één school is. Meestal is dat niet zo en zult u plussen en minnen van een paar scholen naast elkaar zetten, om zo uiteindelijk te kunnen kiezen.

Allereerst kunt u informatie winnen bij ervaringsdeskundigen: andere ouders bij u uit de buurt of die u bij de kinderopvang tegenkomt. Wat zijn hun ervaringen met scholen waar hun kinderen op

zitten? Misschien komt u zo al tot een eerste selectie. Maar misschien wel de belangrijkste bron is de school zelf. Ga dus vooral de sfeer proeven. Veel scholen staan hier voor open en organiseren voor 'nieuwe ouders' kijkochtenden of informatieavonden om zich te presenteren.

Veel informatie kunt u terugvinden op de website van de school. Op die website staat meestal ook de schoolgids, met daarin een schat aan informatie.

tips

En website om scholen in uw buurt te vinden, ze onderling te vergelijken en snel de link naar de website van de school te vinden is www.scholenoopdekaart.nl

Kijk op www.onderwijsinspectie.nl voor de beoordeling van de kwaliteit van een school door de inspectie

> 1.5 Wat vinden ouders belangrijk?

Zoveel mensen, zoveel wensen. Dat is misschien maar goed ook, anders zouden ouders hun kind allemaal naar dezelfde school sturen.

Bij het kiezen van de 'beste school' (als die er al is) kunt u helemaal op uw gevoel afgaan of u kunt zich meer laten leiden door rationele overwegingen: De school is makkelijk en veilig bereikbaar, de opvang voor de middagpauze is goed geregeld, er is een goed leerlingvolgsysteem, ze maken op school gebruik van moderne leermiddelen, er is in de les veel aandacht voor natuur of juist cultuur, de school doet het goed volgens de onderwijsinspectie en de cijfers over de uitstroom aan het eind van groep 8 zijn goed.

Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) geeft een online gids uit over het kiezen van een basisschool. In die gids staat een handige bijlage met vragen die u kunnen helpen bij het zoeken van een geschikte school. Deze vindt u op www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/basisonderwijs.

Houd bij het bepalen van uw uiteindelijke keuze met een paar dingen rekening. Op de eerste plaats: een school mag uw kind in uitzonderlijke situaties weigeren. Een openbare school mag dat

alleen als de school vol is of als niet de ondersteuning kan worden gegeven die uw kind nodig heeft. In dat geval moet de school wel voor een alternatief zorgen. Een bijzondere school mag uw kind daarnaast weigeren als u zich niet kunt vinden in de grondslag van de school (godsdienstig of levensbeschouwelijk). En er is nog één reden om uw kind te weigeren, van een heel andere orde: uw kind moet wel zindelijk zijn. Af en toe een ongelukje is niet erg, dat hoort erbij voor veel kleuters.

school keuze

2%

van de ouders raadpleegt het Inspectierapport van de school grondig

bron: NWO, 2012

71%

van de ouders noemt nabijheid als reden om een school te kiezen

bron: gem. Amsterdam, 2004

Postcodebeleid

In sommige gemeenten zijn afspraken gemaakt waarbij de keuze wordt ingeperkt door een postcodebeleid. Daarmee wordt geprobeerd een eerlijke spreiding van kinderen over de scholen in de buurt te realiseren. Andere scholen werken vaak met wachtlijsten, waarbij dan ook nog bepaalde 'voorrangsregels' kunnen gelden. Vaak gaan broertjes en zusjes van leerlingen voor. Informeer hierover bij uw gemeente of bij de school, om teleurstelling te voorkomen. Laat u zich overigens niet afschrikken door deze waarschuwingen; hiervan is lang niet overal sprake.

> 1.6 Aanmelding en toelating

Als u uw keuze heeft gemaakt, is de volgende stap om uw kind formeel en schriftelijk aan te melden bij de school. Dat moet u zelf doen. Bij het inschrijven moet u het burgerservicenummer (BSN) van uw kind doorgeven. Neem hiervoor het geboortebewijs of identiteitsbewijs van uw kind mee.

Volgens de wet kunt u uw kind bij de school van uw keuze aanmelden vanaf de dag waarop uw kind 3 jaar wordt. Tot zover de theorie, maar let goed op: sommige gemeenten hebben eigen regels en afspraken gemaakt over het kiezen van een school en de aanmelding.

Let op!

In sommige gemeenten kunt u uw kind al aanmelden als het 1 jaar oud is; Soms is het mogelijk om uw kind op meerdere scholen tegelijk aan te melden als u er nog niet uit bent. Maar deze mogelijkheid is er lang niet overal.

Als het goed is, wordt u hierover op tijd geïnformeerd in een brief van uw gemeente. Die afwijkende regels kunnen voor het op tijd en goed aanmelden van groot belang zijn, dus informeer er naar.

Over de toelating van uw kind beslist het bestuur van uw school, in principe binnen 6 weken na ontvangst van de aanmelding. Ook hier kan echter weer sprake zijn van eigen regels binnen uw gemeente, dus informeer ook daar goed naar.

Als alles is gelopen zoals u bedacht had, is een keuze gemaakt, is uw kind aangemeld en ook toegelaten. Op weg naar de eerste schooldag!

notities

Hoe de school echt is en of u kind er gelukkig zal zijn, kunt u nooit helemaal van tevoren weten. U krijgt wel een beeld van een website, een schoolgids of een informatieochtend, maar dat is maar een deel van de school. Fiets eens langs om te kijken naar de andere kinderen en andere ouders van de school: hoe gaat men met elkaar om en past dat bij u? En onthoud: elke school is een gemeenschap, en u zult straks ook deel uitmaken van die gemeenschap. U zult zich er waarschijnlijk al snel thuisvoelen, want ook u en uw kind geven straks kleur aan de school.

School tijden

Hoofdstuk 2

Als uw kind naar school gaat, verandert er voor u veel. Uw eigen werktijden veranderen misschien en u moet afspraken maken over wegbrengen en ophalen. Het is daarom handig om wat meer te weten over schooltijden.

> 2.1 De eerste schooldag: even wennen

Naar de basisschool. Het ene kind is er echt aan toe om deze stap te zetten, een ander kind kan er enorm tegenop zien om 'in het diepe' te springen. En eigenlijk is dit ook een beetje van toepassing op u als ouders. Misschien vindt u het de hoogste tijd worden en verheugt u zich op deze nieuwe fase, maar het kan ook zijn dat u er huizenhoog tegenop ziet om uw kind los te moeten laten en naar school te brengen.

De eerste echte schooldag komt pas als uw kind 4 jaar is geworden. Op de meeste basisscholen bestaat de mogelijkheid voor uw kind om in de aanloopperiode naar die eerste schooldag te komen wennen. Ook al kennen de meeste scholen deze mogelijkheid om te wennen, ze zijn er niet toe verplicht. Neem daarom contact op met school om de mogelijkheden te bespreken.

Spannend

Het nut van wennen is vooral om de overgang naar de basisschool een beetje geleidelijk te laten verlopen en eerste indrukken op te doen hoe het er op de basisschool aan toe gaat. Met de start op de basisschool komen er namelijk een hoop nieuwe dingen op uw kind af. Alles is nieuw: de omgeving van het klaslokaal en het grote schoolplein met heel veel kinderen, een

nieuwe juf of meester, een nieuwe groep kinderen en ook nieuwe regels; veel meer dan uw kind gewend is.

Uw kind zal snel moeten leren om het dagprogramma te volgen, zal netjes op zijn of haar eigen stoel moeten zitten in de kring, zal moeten leren luisteren wanneer de leerkracht of andere kinderen aan het woord zijn en er vast ook aan moeten wennen dat er niet meer de hele tijd kan worden gespeeld. Zeker in het begin wordt natuurlijk soepel omgegaan met deze regels voor de nieuwkomers. Wat ook helpt: op veel scholen zijn er gemengde kleutergroepen (groep 1 en 2 bij elkaar) en is het helpen van de jongste kleuters door de oudere kleuters onderdeel van de afspraken in de klas.

'Ik vroeg aan de juf wie onze zoon op zijn eerste schooldag het beste naar school zou kunnen brengen. Het antwoord was duidelijk: degene die het afscheid nemen het kortst houdt.'

Wennen

Wennen mag vanaf de leeftijd van 3 jaar en 10 maanden; De wenperiode duurt maximaal 5 dagen (eventueel: 10 dagdelen).

Meestal werkt wennen het beste zonder u erbij; dat leidt alleen maar af. En mocht het zo zijn dat uw kind bij het afscheid nemen een traantje moet laten, troost u dan met de gedachte dat de tranen al gedroogd zijn voordat u het schoolgebouw hebt verlaten. Houd het afscheid nemen daarom maar zo kort mogelijk, als dat lukt.

Schrik niet als uw kind in het begin zegt niet meer naar school te willen of het niet leuk te vinden. Dat hoort allemaal bij wennen. De leerkracht kan u prima vertellen hoe het gaat op school. Neem dus de tijd om even te bespreken hoe het gaat. Meestal wordt u van uw eigen kind niet veel wijzer, als u vraagt hoe het was op school. Als uw kind voorheen naar de kinderopvang ging, zal het wennen zijn om van de leerkracht een minder uitgebreid verslag van de dag te krijgen dan voorheen.

Van het totaal van

7.520

uren in acht jaar moet minstens

3.520

uur in de onderbouw (groep 1-4) en

3.760

uur in de bovenbouw (groep 5-8)
worden gegeven. De overige

240

uren mag de school naar eigen inzicht indelen.

> 2.2 Lesroosters

Basisscholen in Nederland moeten uw kind in een periode van 8 jaar minimaal 7.520 uur onderwijs geven. Dat betekent in de praktijk dat dat uw kind per jaar ongeveer 40 weken naar school moet.

Scholen hebben veel vrijheid om hun eigen lesrooster en pauzetijden te bepalen.

- » De 5-daagse schoolweek is verplicht, behalve voor de kleutergroepen 1 en 2;
- » Maximaal 7 keer per jaar mag voor de groepen 3 t/m 8 van deze regel worden afgeweken en mag een 4-daagse schoolweek worden ingeroosterd.

Schooltijden wijzigen

Als de school van uw kind de schooltijden wil veranderen, moeten de ouders die in de medezeggenschapsraad (MR) van de school zitten, daarmee instemmen. Ook is het verplicht om daaraan voorafgaand alle ouders via een raadpleging te vragen wat zij willen.

Het 'traditionele' rooster komt nog steeds veel voor: de woensdagmiddag vrij en de andere vier dagen 's ochtends naar school en 's middags ook, onderbroken door een middagpauze. Dan kunnen kinderen op school blijven bij de tussenschoolse opvang, of ze gaan tussen de middag naar huis.

Toch heeft al bijna de helft van de basisscholen dit traditionele rooster inmiddels veranderd. Scholen zijn op zoek naar roosters die beter passen bij de wensen van alle betrokkenen. Wat daarbij vaak een rol speelt, is dat ouders allebei werken. En als dan in de praktijk blijkt dat er sowieso veel kinderen op school blijven tussen de middag, dan wordt een rooster met een kortere lunchpauze een aantrekkelijk alternatief.

Als alle kinderen op school blijven tussen de middag, spreken we van het continuooster. Soms blijft daarbij de vrije woensdagmiddag in stand, soms vervalt die ook en is er op alle vijf de schooldagen eenzelfde rooster. Dat noemen we het vijf-gelijke-dagen-rooster. Kinderen zitten dan van 08.30 uur tot ongeveer 14.00 uur op school. Sommige scholen, ouders en kinderen vinden deze schooltijden beter, anderen geven de voorkeur aan de traditionele lestijden.